

ПРОКОПОВ Сергій Миколайович, заслужений діяч мистецтв України (1994), професор (1997) кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, від відмінник народної освіти (1988), лауреат муніципальної премії імені І. Слатіна (2000).

Викладає **навчальні дисципліни:**

Перший (бакалаврський) рівень: «Фах», «Практика за фахом», «Педагогічна на практика»

Другий (магістерський) рівень: «Виконавсько-педагогічна майстерність».

Наукові профілі, контакти:

ID ORCID 0000-0002-5892-6290

Google Scholar

<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=g8qhPPgAAAAJ>

Електронна пошта: sergiy.prokopov@num.kh.ua

Коротка біографія. Прокопов С.М. закінчив Курське музичне училище (1972 р., клас А. Д. Корольової), Харківський державний інститут мистецтв імені І.П. Котляревського за спеціальністю «Хорове диригування» в 1977 р. (клас проф. А. А. Мірошникової), асистентуру - стажування при Ленінградській консерваторії імені М.А. Римського-Корсакова (1982 р., клас проф. Є.П. Кудрявцевої-Муріної). Трудову діяльність розпочав у 1971 р. керівником дитячого хору школи-інтернату № 1 у м. Курськ. Після закінчення Харківського інституту мистецтв працював в ньому спочатку асистентом, старшим викладачем, від 1990 р. - доцент. 1994 р. отримав почесне звання «Заслужений діяч мистецтв України», 1997 р. - атестат професора. У 2006 р. Сергія Миколайовича обрано деканом виконавсько-музичного факультету Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського. З 2008 р. по 2024 р. С. М. Прокопов – завідувач кафедри хорового та оперно-симфонічного диригування.

Серед випускників класу проф. С.М. Прокопова – відомі викладачі вищих та середніх музичних навчальних закладів України, керівники хорових колективів – докторка педагогічних наук, проф. Н. Тарарак; кандидатки мистецтвознавства, доц. А. Вишневецька, Я. Кириленко, Н. Михайлова, А. Бакумець, А. Харакоз, М. Ковтунова; доктори філософії, доц. О. Фартушка, доц. О. Яструб, доцент Т. Шуть, заслужений артист України С. Черногор, лауреати та дипломанти Міжнародних і Всеукраїнських конкурсів хорових диригентів – А. Алексєєв, Д. Кругляк, Д. Дорошенко, А. Каменєва, І. Коноров, Х. Корепанова, Є. Маляревський, А. Олійник, Пеніє К., Є. Слепньова, Д. Ткачов, симфонічний та хоровий диригент О. Пивоварський (Австрія), хорові педагоги Л. Гряділь, Л. Дітте, Ю. Карлашова, О. Коноров, Р. Ткаченко та багато інших.

Творчі досягнення. Окремою важливою сторінкою творчого шляху Сергія Миколайовича є його діяльність як хорового диригента. Від 1974 до 2008 р. він очолював народний художній колектив хор «Весняні голоси» Харківського обласного палацу дитячої та юнацької творчості. Під його керівництвом цей колектив став лауреатом першої премії II Всеукраїнського конкурсу хорових колективів імені М.Д. Леонтовича (1993), міжнародного конкурсу «Артеківські зорі» (1999), завоював Гран-прі Всеукраїнського фестивалю «Співає юність України» (2004). Хор репрезентував хорове мистецтво України в Білорусі, Болгарії, Латвії, Польщі, Росії, Франції, виступав на міжнародних і всеукраїнських фестивалях «Харківські асамблеї» (1991, 1995), «Festival EN SEVENNES» (Банне, Франція, 1993). У репертуарі хору – твори від епохи Відродження до нашого часу, зокрема «Stabat Mater» Д. Перголезі, кантати «Dir Seele des Weltalls...» В.А. Моцарта, «Віфлеємська зірка» В. Панченка (перше виконання в Україні), «Гімн природі» Ш. Гуно, «Agnus Dei» Ж. Бізе, духовна музика Д.С. Бортнянського, М.Д. Леонтовича, М.В. Лисенка, С.П. Людкевича, твори М.В. Кармінського, обробки українських народних пісень та пісень народів світу. У 1999 р. під керівництвом С.М. Прокопова студентський хор ХДУМ імені І.П. Котляревського презентував у Польщі нову програму з творів духовної музики Д. Бортнянського, М. Березовського.

З 2011 по 2024 р. С.М. Прокопов – художній керівник і головний диригент студентського хору Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського. У репертуарі колективу з'явилися такі масштабні композиції як ораторії «Ілля» Ф. Мендельсона, «Рай та Пері» Р. Шумана, «Te Deum» Ф. Генделя, кантата №140 Й. Баха, messe brevis G-dur В. Моцарта, кантата М. Лисенка «На вічну пам'ять Котляревському», хорові концерти А. Веделя «Помолихся лицю Твоєму всем сердцем», «Тебе, Бога,

хвалим», М. Березовського «Всі язиці восплещите руками», «Да воскреснет Бог». Виконання цих творів вперше в Харкові в рамках щорічного Міжнародного музичного фестивалю «Харківські асамблеї» стало помітною подією в музичному житті міста.

У 2018, 2020 рр. на базі кафедри хорового диригування ХНУМ імені І.П. Котляревського за ініціативою С.М. Прокопова проводився Всеукраїнський конкурс хорових диригентів для студентів фахових музичних коледжів і учнів музичних ліцеїв.

Прокопов С.М. – голова та член журі багатьох конкурсів і фестивалів: голова журі Всеукраїнського фестивалю вокально-хорового мистецтва пам'яті Раїси Кириченко «Пісенні крила Чураївни» (2016-2026, Полтава), конкурсу дитячих хорових колективів «Золотий Орфей» (Кропивницький, 2007), I Всеукраїнського конкурсу диригентсько-хорової майстерності «Viva la voce» (Луганськ, 2011), регіонального конкурсу імені О. Петрусенко (Балаклія, 2009, 2011), Всеукраїнського фестивалю хорових колективів технічних навчальних закладів «Співуча феєрія» (2011, 2013), член журі журі Всеукраїнського конкурсу хорових диригентів (Київ, 2008, 2011, 2016,), III Всеукраїнського конкурсу хорових диригентів імені Д. Загребського (Одеса , 2024), I Всеукраїнського конкурсу хорових диригентів імені академіка О. Тимошенка (Київ, 2024) та багатьох конкурсів дитячих хорових колективів міста Харкова та області. Професор С. М. Прокопов – голова державної екзаменаційної комісії НМАУ імені П.І. Чайковського (2016, 2018), голова Атестаційної комісії ОНМА імені А.В. Нежданової (2023, 2024).

Наукові досягнення. У доробку Прокопова С.М. багато науково-методичних праць, серед яких – навчальні програми, методичні розробки, посібники, збірник творів для дитячого або жіночого хору, «Нариси з методики дитячого хорового виховання та освіти», 35 наукових і публіцистичних статей. Деякі його дослідження присвячені вивченню творчості А. Брукнера, питанням хорової педагогіки та хорового виконавства. Автор понад 40 наукових та навчально-методичних публікацій. Учасник 30 науково-комунікативних заходів.

Основні публікації:

1. Прокопов С.М., Коломієць О. Н. Кафедра хорового диригування / С. Н. Прокопов, О. М. Коломієць // Харківський інститут мистецтв імені І. М. Котляревського. 1917-1992.- Харків: Харківський інститут мистецтв ім. І. М. Котляревського, 1992. С.258-278.
2. Прокопов С. Проблеми репертуару дитячих хорових колективів на сучасному етапі / С. М. Прокопов // Проблеми сучасності культура, мистецтво, педагогіка: збірник наукових праць. Випуск 11. - Луганськ, 2008. С. 246-253.
3. Прокопов С.М., Яструб О. М. Конкурси диригентів в Україні під час війни як

прояв консолідації хорової спільноти // Fine Art and Culture Studies, Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2025, №3 , т.1. С.199-206.

4. Прокопов С. М. Агнеса Мірошникова - легенда диригентсько - хорової педагогіки // Суспільство та національні інтереси, №2(22) 2026. С. 697-709.

5. Прокопов С. М. Духовні твори Дмитра Бортнянського в концертній діяльності студентського хору ХНУМ імені І. П. Котляревського (до 200-річчя від дня смерті композитора) // Вісник науки та освіти, №2 (44) 2026. С. 2545-2556.

6. Прокопов С. М. Диригентсько - хорова педагогіка Юрія Кулика // Аспекти історичного музикознавства. Вип. XLII (42),2026. С. 48-66.

7. Прокопов С. М. Стилiстичнi особливостi акапельних творiв А. Брукнера (виконавсько- аналітичний аспект). Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції «Диригентсько - хорова освіта: синтез теорії та практики». 1-2 листопада 2022 р. ХНУМ. С. 39-44.

8. Прокопов С. М. Твори Й.С. Баха та Г.Ф. Генделя у виконанні студентського хору ХНУМ імені І.П. Котляревського // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: Когнітивне музикознавство: зб.наук.ст. Харків.нац.ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського [відп.секретар - доктор мистецтвознавства, проф. Л. В. Шаповалова]. - Харків: ХНУМ імені І. П. Котляревського, 2019. Вип.52. С.22-37.

9. Прокопов С. М. Робота над пластичністю жесту в класі хорового диригування . / Диригентсько-хорова освіта синтез теорії та практики": матеріали III науково- практичної конференції, 31 жовтня 2019 р. Харків: ТОВ " Планета-Прінт" , 2019. С. 9-12.

10. Prokopov, S.(2022). Conducting as a form of musical interpretation: Historical development. In O. Mukhailychenko (Ed.), Music pedagogy and musicology in Ukraine (pp. 157–164). AV Akademikerverlag.

11. Прокопов С. М. Питання комплексного підходу до роботи над твором у класі хорового диригування / Диригентсько - хорова освіта: синтез теорії та практики: матер.VII міжнародної науково-практичної конференції 2- 3 листопада 2023 / під. пед.проф. Белік-Золотарьової Н. А. , проф. Батовської О. М. Харків: ТОВ “ Планета - Прінт», 2023. С.34-39

12. Prokopov S., Khutorska A., Mykhailova N., Fartushka O., Yastrub O. Contemporary Vocal and Choral Performance : Trends and Insights. International Journal of Special Education. 2026.41 (4s). С.735-751.

13. Prokopov S., Kharakoz H., Hontova L., Arshava I., Savchenko H. THE INFORMATION OF AUTHOR'S STYLE ON THE INTERPRETATION OF CHORAL GENRES IN CHORAL MUSIC EDUCATION IN THE CONTEXT OF MUSICAL PERCEPTION PSYCHOLOGY. Saudia Universitatis Babes - Bolyai Musica. Volume 71 №1, june 2026.

Багаторічна діяльність С.М. Прокопова в науково-освітній і мистецькій сферах високо відзначена. Він – лауреат муніципальної премії імені

І.І. Слатіна, премії «Народне визнання», відмінник народної освіт, нагороджений почесними грамотами Харківської облдержадміністрації та Харківської облради, Міністерства освіти та науки України, почесною грамотою Міністерства культури України, відзнакою Міністерства культури України «За досягнення в розвитку культури й мистецтв», почесною відзнакою НМАУ імені П.І. Чайковського «Орден за видатні досягнення в музичному мистецтві».

Досягнення та життєвий шлях Сергія Прокопова висвітлені на сторінках таких видань, як довідник «Хорове виконавство України» (автор-упорядник М. І.Бурбан, Дрогобич. Київ, 2004), «Vivat «Весняні голоси»!» (А. Мірошникова, С. Письменна // Музика, 2001, № 1).

Наукові статті, присвячені життєтворчості Прокопова С.М.:

Михайлова Н. Сергій Прокопов: феномен творчої особистості. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Когнітивне музикознавство: зб.наук.ст. Харків. нац. ун-т мистецтв імені І.П. Котляревського [відп. секретар -доктор мистецтвознавства, проф. Л.В. Шаповалова]. - Харків: ХНУМ імені І.П. Котляревського, 2009. Вип.52. С. 6- 21.

Прокопов Сергій Миколайович» // « Почесні імена України - еліта держави» : довідково - біографічне видання. К.: ТОВ « ВИДАВНИЦТВО ЛОГОС УКРАЇНА», 2007. Том 5. С.176-177.

Мартинюк А.К. Диригентсько-хорова педагогіка Сергія Прокопова в мистецько-освітньому просторі Харківщини. Український педагогічний журнал. №3 . 2020. С. 104-109.

Прокопов С.М. – член Національної всеукраїнської музичної спілки, голова Харківського обласного відділення Асоціації «Хорове товариство імені Миколи Леонтовича».